Єпископ Віктор Бедь: **Проповідь на свято Богоявлення Господнього**

Проповідь на свято Богоявлення Господнього

✠ Віктор Бедь,
єпископ Мукачівський і Карпатський,
керуючий Мукачівсько-Карпатською єпархією
Православної Церкви України

м. Ужгород,
06.01.2026 р.

Возлюбленні у Господі Бозі брати і сестри!

Високодостойні і героїчні наші українські воїни-захисники!

Сьогодні, у світлий день свята Богоявлення Господнього, ми в духовній радості збираємося, щоб разом пережити величний і глибинний момент Божого Одкровення — коли Сам Господь Бог, Ісус Христос, явив Себе світові як Син Божий і Спаситель людства.

Це свято йменується також Хрещенням Господнім, Теофанією (грец. Θεοφάνεια — явлення Бога світові, коли у водах Йордану відкрилася Пресвята Трійця) та Водохрещям, — і всі ці назви відображають одну безмежну істину: Бог відкрив Себе людині у Своїй любові та благодаті, благословивши нам життя і духовне оновлення у таїнстві святого Хрещення.

Сутність свята: Богоявлення — явлення Бога у Святій Трійці

У Святому Письмі ми читаємо, що Ісус Христос прийшов до Йордану до святого Іоана Хрестителя, щоб прийняти Хрещення не тому, що Сам мав потребу в очищенні, але щоб освятити води і через них — усе людське життя та людські душі, дарувавши їм шлях до життя вічного у Царстві Божому.

Євангеліє свідчить нам про цю подію так:

- *«І, охрестившись, Ісус зараз же вийшов з води. І ось, відкрилися Йому небеса, і побачив Іоан Духа Божого, Який сходив, мов голуб. І голос був з небес, що говорив: “Це — Син Мій Улюблений, у Якому Моє благовоління”» (Мт. 3:16–17).*

Саме в цю мить світові вперше відкрито й явно об’являється Пресвята Трійця:

- Отець — у голосі з небес,
- Син — у водах Йордану,
- Святий Дух — у видимому образі голуба.

Це і є Богоявлення — коли Бог не лише діє в земній історії, але відкриває Себе людині у повноті Свого буття: як Отець, і Син, і Святий Дух.

Тож Тож сьогоднішнє свято — це не лише історичний чи релігійний спомин, але живе свідчення і реальне переживання Божої присутності серед нас. Бог і нині виявляє Себе у житті людства, навіть тоді, коли ми проходимо через важкі й смертельно небезпечні випробування російсько-української війни.

Богоявлення — це світло істини і правди, світло Божої свободи, яке веде людину до звільнення від гріха, зла і темряви та відкриває шлях до життя у світлі Божого благословення.

Символіка освячення води

Святий обряд освячення води нагадує нам про очищення душі й серця, оновлення духа та новий початок життя в Христі. Вода Богоявлення стає видимим знаком Божественної присутності й благодаті, яка освячує наше буття, наші домівки та відкриває перспективу благословенного майбутнього.

Однак це не лише символічний обряд і не зовнішній ритуал. Це — живий заклик прийняти Бога і поставити Його в центр свого життя, своїх думок, рішень і вчинків. Подібно до того, як Христос освятив води Йордану, так і ми покликані освятити все своє життя — у радості й у смутку, у спокої та в часи випробувань, залишаючись вірними Богові та Його істині.

Богоявлення і наш сучасний контекст

Сьогодні Україна переживає час великого і трагічного випробування.

Російсько-українська війна кидає нам виклик не лише фізичний і національний, але й глибоко духовний, випробовуючи нашу віру, нашу совість і нашу вірність істині.

Але саме у світлі сьогоднішнього свята Богоявлення ми відкриваємо глибинний сенс нашого історичного й духовного паломництва. Адже ця боротьба — це не лише зіткнення сил, а протистояння двох світів і двох способів буття:

- між старою логікою гріха, насильства і рабства та новим життям у Христі, яке ґрунтується на свободі, гідності й правді, дарованих Богом людині.

Богоявлення — це не просто спогад про минуле, а живе світло істини, яке освітлює наше сьогодення і дає нам надію та духовну силу дивитися в майбутнє без страху.

Саме тому наші героїчні українські воїни-захисники — наші брати й сестри — стають живими свідками Богоявлення через свою жертовність:

- вони віддають наше право на життя, захищаючи свободу, гідність і саме право людини бути людиною;
- вони являють для нас приклад вірності Божим Заповідям, як воїни Христові, які у важкому горнилі російсько-української війни свідчать любов, жертовність і відданість.

Бо в їхніх серцях, як і в серцях перших християн, сяє світло Христового Богоявлення — світло, яке темрява не може погасити.

Заклик до духовного пробудження

Свято Богоявлення Господнього нагадує нам про найважливішу істину нашої віри:

Бог не залишив людство в темряві — Він Сам явив Себе світові.

У події Богоявлення людство пізнало Бога у повноті Його об’явлення — у Святій Трійці: Отця, і Сина, і Святого Духа. Але це Боже явлення покликане бути прийнятим не лише розумом, а передусім душею і серцем, через віру, покаяння і оновлення життя.

Тому, як води Йордану були освячені присутністю Христа і через це освятили все творіння Отця нашого Небесного, так і світло Христової істини має освятити кожну сферу нашого життя — наші родини, громади, увесь народ і нашу державу.

І відповідно кожен з нас покликаний бути світлом для інших, свідком Божої істини і любові — так, як сьогодні наші українські воїни-захисники, які, стоячи на передовій російсько-української війни, свідчать жертовну любов, вірність і світло Христової правди навіть у темряві війни.

Молитовне прийняття світла Богоявлення

Сьогодні, під час освячення води, ми знову і знову звертаємося до Бога з молитвою, щоб Він очистив наші душі, серця й думки, оновив нас Своєю благодаттю та укріпив нашу віру у перемогу істини, правди і справедливості.

Ми щиро молимося, щоб Господь благословив наших українських воїнів-захисників, усіх, хто в силі духа і жертовній любові служить Україні, захищаючи людську гідність, свободу і життя.

Нехай святе Богоявлення Господнє стане для кожного з нас початком оновленого духовного життя, очищення совісті і глибшої, зрілої віри — тієї віри, яка перемагає темряву, страх і несправедливість, бо спирається на світло Христової істини.

Амінь.